

PRIJÍMANIE A SPEV NA PRIJÍMANIE

Po lámaní chleba a „zmiešaní“ nasleduje príprava na sväté prijímanie. Misál má dve modlitby, z ktorých jednu kňaz musí recitovať. Tichá príprava na sväté prijímanie však nie je rezervovaná len kňazovi. Kňaz začne tichú modlitbu, keď zhromaždenie veriacich skončilo recitovanie/spev *Baránok Boží*. Príprava kňaza a veriacich na sväté prijímanie spočíva v zachovaní ticha pred svätým prijímaním. Veriaci nemajú čakať, kým sa kňaz pomodlí svoju modlitbu. Aj oni sa majú modliť v tichosti nejakú modlitbu pred svätým prijímaním. Po modlitbe Pána, obrade pokoja a lámaní chleba táto tichá modlitba vytvára chvíľku vnútorného sústredenia pred prijatím Eucharistie.

Potom si kňaz pokľakne, vezme hostiu a drží ju nad kalichom a hovorí: „*Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta...*“ Je to zvolanie Jána Krstiteľa, ktorý označil Ježiša ako Mesiáša. Je to tiež ozvena spevu *Baránok Boží*. Tento biblický citát sa vhodne spája s textom z Apokalypsy: „*Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu.*“ Veriaci odpovedajú: „*Pane, nie som **hoden**, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.*“ Sú to slová stotníka. Sám príchod Krista, ba aj samy jeho slová stačia na uzdravenie chorého. Veriaci človek vie, že sa môže spoľahnúť na Božie milosrdenstvo a na uzdravujúce slová Krista, jediného lekára.

Vo všetkých liturgiách sa nachádza určitý poriadok pri pristupovaní k sv. prijímaniu. Najprv prijíma kňaz a potom ľud. Kňaz obrátený k oltáru hovorí: „*Telo Kristovo nech ma zachová pre večný život.*“ A prijme Kristovo telo. Potom vezme kalich a hovorí: „*Krv Kristova nech ma zachová pre večný život.*“ Prijme Kristovu krv. Kňaz sa ako prvý vkladá do Kristovho tela, aby mohol byť viac „Alter Christus“. Kňaz vo svojej liturgickej službe koná *in persona Christi*. Je preto veľmi významné, aby on rozdával sväté prijímanie.

Po svojom prijímaní kňaz vezme obetnú misku s hostiami a ide k prijímajúcim. Pravou rukou zdvihne hostiu, ukáže ju prijímajúcemu a povie: *Telo Kristovo*. Prijímajúci odpovie: *Amen* a prijme Kristovo telo. Kňaz pripomína veriacemu, že tu nejde o obyčajný chlieb, ale o samého Ježiša Krista (teda nie oplátku); je to tajomstvo viery. A odpoveď veriaceho neznamena akoby „ďakujem“, ale je to vyznanie viery v Kristovu eucharistickú prítomnosť. Pred prijatím eucharistie sa neprežehnáva.

Kňaz vždy prijíma hostiu konsekrovanú v tej istej omši; k plnosti znaku obete svätej omše sa žiada, aby aj veriaci prijímali z hostíi konsekrovaných v tej istej omši (nie zo svätostánku). Veď sväté prijímanie je vrcholom účasti veriacich na svätej obete. Dokumenty ešte zdôrazňujú aj prijímanie **cez svätú omšu**, kňaz nemá vo svätej omši pokračovať, kým sa neskončí prijímanie veriacich (nie prijímať po svätej omši!).

Plnšie zvýraznenie znaku sa dosiahne prijímaním pod obidvoma spôsobmi. V tejto forme sa totiž dokonalejšie prejavuje znak eucharistickej hostiny a jasnejšie sa vyjadruje vôľa, ktorou sa potvrdzuje nová a večná zmluva v Pánovej krvi.

Druhý vatikánsky koncil stanovil, že prijímanie z kalicha sa povoľuje v určitých presne vymedzených prípadoch. Naši biskupi vydali list o sviatostnom prijímaní. V ňom sú uvedené aj iné prípady, kedy kňaz môže podávať sväté prijímanie pod obidvomi spôsobmi (Štvrtok Pánovej večere, vysluhovanie sviatostí krstu či sobáša, pri významných jubileách). V liste je presne uvedené aj to, kto takto môže prijímať. Okrem týchto prípadov kňazi nesmú svojvoľne dávať prijímanie pod obidvoma spôsobmi. U nás sú zaužívané dva spôsoby prijímania:

Prvý spôsob (*per potum - pitím*) je prijímanie *priamo z kaľicha*. Najprv sa prijíma hostia a potom prijímajúci prijíma z kaľicha Kristovu krv.

Druhý spôsob (*per intinctionem - namáčaním*) je podanie namočenej hostie do Kristovej krvi so slovami: *Telo a Krv Kristova*.

Prvý spôsob má prednosť. Druhý spôsob je vhodný najmä pri väčšom počte prijímajúcich. Je vhodné pri omši, v ktorej bude sväté prijímanie pod obidvoma spôsobmi, recitovať druhú formu zvolania po pozdvihovaní: *Vyznajme tajomstvo viery... /Pane, keď jeme tento chlieb a pijeme z tohto kaľicha...*

K spôsobu samotného prijímania či do úst či do ruky už bolo povedané v posledných rokoch dosť, sú rovnocenné. Netreba zabúdať, že prijímanie na ruku nie je len natrčením ruky, ale vytvorením akoby trónu pre Kristovo telo. Má sa to urobiť obidvomi rukami. Ak niekto nie je schopný dôstojne urobiť toto gesto, má prijímať do úst.

Pri účasti na viacerých svätých omšiach počas dňa, veriaci môže prijať Eucharistiu len druhý raz v ten istý deň, ak sa zúčastňuje na slávení celej svätej omše, teda nie mimo omše, napr. po pobožnosti. Výnimku tvorí prijatie viatika, pokrmu na cestu do večnosti.

Spev na prijímanie je jedným z najstarších prvkov liturgie svätej omše. Už v 4. stor. sa spieval na spôsob žalmu: Kantor spieval verše žalmu a ľud odpovedal refrénom.

Spočiatku sa na speve zúčastňovali prijímajúci, neskôr sa zveril zboru spevákovi. Melódie sa obohacovali a texty upravovali. Podľa nového obradu spev na prijímanie sprevádza prijímanie kňaza a veriacich. *„Kým kňaz a veriaci prijímajú Svätosť, spieva sa spev na prijímanie. Tento spev má jednotou hlasov vyjadriť duchovnú jednotu prijímajúcich, prejaviť radosť srdca a urobiť bratskejším sprievod k prijímaniu Kristovho tela. Spev sa začína pri prijímaní kňaza.*

U nás používame najmä piesne z JKS, ktoré nie vždy sú vhodné na prijímanie, pretože majú skôr adoračný charakter, ale vždy sa dá niečo vybrať. Spev na prijímanie sa má ukončiť najneskôr v čase skončenia rozdávania svätého prijímania alebo úschovy eucharistie do svätostánku. Je vhodné nechať aj priestor pre tiché poďakovanie veriacich.

BS, pristupujme k svätému prijímaniu úctivo a so zbožnosťou. Prijímame predsa Krista, Božieho Syna, ktorý nám ponúka nový život. Práve prijímanie s vierou môže prinášať potrebnú silu a milosť do nášho každodenného života. Amen.